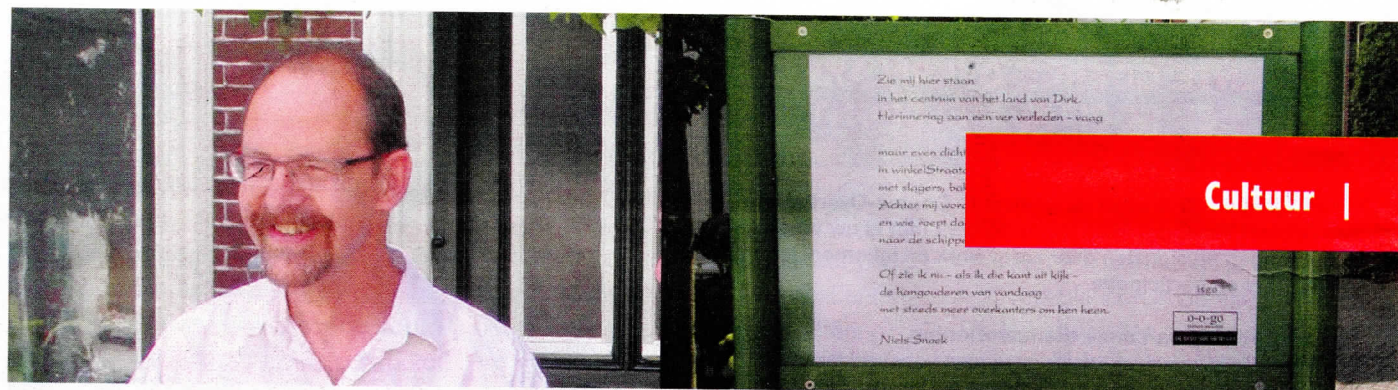

Cultuur |

Weet wat je wortels zijn

Ja, de muziekcultuur is op Goeree-Overflakkee goed ontwikkeld. Koren in overvloed. Maar een grote musicus, zo eentje die zich in de verte met Bach kan meten, nee, die heeft het eiland niet voortgebracht. En dat geldt ook voor andere kunstvormen. “Op Schouwen heb je nog ‘vadertje Cats’, maar op Goeree-Overflakkee komen we, om het on-eerbiedig te zeggen, niet verder dan tweede- of derderangs schrijvers en schilders. Voor Rembrandt of Vermeer moet je niet op Flakkee zijn”, zegt dichter en schilder Niels Snoek.

Door Kees van Rixoord

We hebben het met Snoek, die al vele jaren op Flakkee woont, over de cultuur van het eiland. “Cultuur is eigenlijk een akelig woord. Er zijn zó veel cultuurtjes en subculturen, het is zó breed. Cultuur is wat in de samenleving gebeurt. Het gaat ook over economie, over welvaart en armoede. Kunst en cultuur zitten dicht tegen elkaar aan, maar als je terugkijkt in de geschiedenis gaat het ook over het maatschappelijke en dus het economische. Men heeft het dan over ‘een rijke cultuur’.” Wie inzoomt op de cultuur van Goeree-Overflakkee, ziet, in de woorden van Niels Snoek, “van oudsher een cultuur van agrariërs en vissers, waar in de loop der tijden wat industrialisatie bij is gekomen, en sinds de jaren vijftig en zestig recreatie”. Er is van alles dat herinnert aan het verleden, en daar moeten we zorgvuldig mee omgaan, vindt de Dirkslander.

Botte bijl

“Er is nogal wat cultureel erfgoed af-

gebroken. Nu is er meer aandacht voor, aan de Erfgoedtafel bijvoorbeeld. Er moet veel worden hersteld, omdat er in het verleden met de botte bijl is gehakt. Maar ja, ook dat is cultuur. De Beeldenstorm behoort ook tot onze cultuur.” Snoek noemt de havens van Sommelsdijk en Dirksland. De eerste is opgeknapt, maar, stelt hij zichzelf de vraag: “Is dit het nu? Hebben we recht gedaan aan het cultureel erfgoed door de haven zo te restaureren? Wie bepaalt dat?” De haven van Dirksland staat op het punt om een opknappbeurt te ondergaan. “Hier is ooit de havenkom verkleind en staat er een vangrail langs het water. In welk dorp staat een vangrail? Wie heeft dat ooit bedacht? Was er geen andere oplossing? En dan die platanen langs de haven. Een wonderlijk gezicht. Wie verzint dat en welke culturele overwegingen spelen daarbij een rol? Op zich is het natuurlijk niet erg om je te verbazen over dingen. De een vindt dit aardig en de ander dat. Maar die vangrails vindt niemand aardig. Die culturele misser mag zonder problemen weg. Van het oude ziekenhuis, met de onder architectuur

aangelegde tuin eromheen, is het wél jammer dat het is verdwenen.” En, voegt Snoek eraan toe, als we niet oppassen is straks ook het prachtige raadhuis van Ooltgensplaat verdwenen. “Zulke monumenten moet je koesteren. Daar moet je als gemeenschap geld in steken. Dat ben je aan de toekomstige generaties verplicht. Het is van belang dat je weet wat je wortels zijn, wat je gedeelde geschiedenis is. Over driehonderd jaar halen ze hier misschien wel verschillende mobieltjes uit de grond. Dan staan die in ‘De Ouwe Waerelt’. Alles verandert. Kijk maar naar de kerkgeschiedenis, Tussen wat men in de veertiende eeuw geloofde en wat men nu gelooft, zit een groot verschil. Het groeit, het golft, het is altijd in beweging. De tijd dat bewoners van Middelharnis en Sommelsdijk met elkaar op de vuist gingen, is ook voorbij gegaan.”

Museum

“Tolerantie is belangrijk. Hoe meer je je wereldburger voelt, hoe toleranter je bent ten aanzien van je broeders en zusters.” Tegelijkertijd zou het mooi zijn als de Flakkeese cultuur, die ooit begon met de vestiging van een stelletje rauwdouwers, wordt gekoesterd, bijvoorbeeld in een museum met werken van onder anderen Razenberg, Joep Luyckx, Hans Dolieslager, de foto's van Piet de Man en de iconen van pater Gerrit van der Arend. “Zo'n museum zou een mooi gebaar van het gemeentebestuur zijn.”